

RAADSVOORSTEL

15R.00567

15R.00567

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 29 september 2015

Portefeuillehouder(s): De heer Tymon de Weger

Portefeuille(s): Beheer Openbare Ruimte

Contactpersoon: J. Rateland

Tel.nr.: 8342

E-mailadres: rateland.j@woerden.nl

Onderwerp:

Beheer Openbare Ruimte: Implementatie van het Utrechts model

De raad besluit:

Om het Utrechts model in Woerden te implementeren.

Inleiding:

Dit jaar is aan de gemeenteraad het rapport van Tien Advies voorgelegd. Uit het onderzoek van Tien Advies is naar voren gekomen dat we een achterstand hebben in het beheer van de openbare ruimte. Ook is aangegeven dat er een verbeterslag nodig is in de organisatie.

Om de achterstanden in de openbare ruimte in te halen is er in de begroting voor 2016 incidenteel geld gevraagd voor een inhaalslag en tevens een structureel bedrag om de openbare ruimte op een hoger kwaliteitsniveau te houden.

In de juni brief is de eerste financiële vertaling opgenomen van de consequenties voor de begroting. Hierin is uitgegaan van modelmatige berekeningen en de meest ideale beeldkwaliteit van de openbare ruimte in de situatie waarin geen budgettaire belemmeringen zouden zijn.

Om toch tot een sluitende begroting te kunnen komen zullen de financiën ook meegenomen moeten worden bij een integrale afweging. Zo is een meer realistische inschatting gemaakt van het benodigde structurele benodigde bedrag en is het inhalen van de achterstand verdeeld over vier jaren. De gemeente Utrecht heeft een systematiek uitgedacht die we ook in Woerden willen gaan invoeren. Deze systematiek gaat niet uit van een modelmatige berekening en een ideaal beeld, maar van de realiteit, schouwen en de budgettaire ruimte.

De gemeente Utrecht heeft aangeboden hun kennis en ervaring met de gemeente Woerden te willen delen.

Het Utrechts model:

In de gemeente Utrecht wordt gewerkt met een prioriterings-/rangschikkingssysteem. Dit instrument wordt gebruikt om ongeacht het product (verhardingen, groen etc.) de projecten in te plannen en in volgorde van urgentie te plaatsen voor zover de financiën dit toelaten. Dit instrument biedt hierdoor de mogelijkheid om transparant te zijn over welke projecten waar uitgevoerd worden en welke (nog) niet. Indien u akkoord gaat met dit voorstel krijgt u een lijst van projecten met daarin een (financiële) streep met dus projecten onder en boven de streep. Deze lijst wordt ook visueel (via een bijbehorende landschapskaart) inzichtelijk gemaakt. U als raad heeft dan ook de mogelijkheid om op de projectenlijst invloed uit te oefenen.

De rangschikking is gebaseerd op vier scoringsvariabelen;

- behoud van functie (technische staat, is de veiligheid in het geding),
- tegengaan van kapitaalvernietiging (niet investeren betekent een direct ingaande verhoging)

van de onderhoudskosten),

- synergie (met andere vervangingsinvesteringen)
- de bestuurlijke en/of bewonerswens (de investering betekent het oplossen van een probleem in de wijk of het sluit naadloos aan bij het collegeprogramma of andere bestuurlijke afspraken). De gewenste beeldkwaliteit is hiervan onderdeel.

Projecten kunnen op deze variabelen punten scoren en hoe hoger de score, hoe hoger de rangschikking.

In Utrecht wordt gestreefd om jaarlijks in de zomer een lijst te hebben met de projecten voor het daaropvolgende jaar en een doorkijk naar de drie jaren erna.

Van het Utrechts model naar het Woerdens model:

Elke gemeente heeft zijn eigen omstandigheden, voorwaarden en kenmerken. Daarom zal op basis van het Utrechts model een eigen model worden uitgewerkt, het Woerdens model. Hierbij zullen afwegingen worden gemaakt of de uitgangspunten die de gemeente Utrecht hanteert passend zijn bij de gemeente Woerden. Hier zullen we als gemeente Woerden de komende tijd ervaring mee gaan opdoen en met deze ervaring zullen we de systematiek steeds verder verbeteren. In dit model wordt ook rekening gehouden met areaal uitbreiding voor snel en polanen. Ook zal dit model worden gemonitord op het terugdringen van de achterstanden, waarbij het uiteindelijke doel is dat de achterstanden na drie jaar zijn weggewerkt.

IBOR: prioriteren op beeldkwaliteit:

IBOR blijft gehandhaafd in de gemeente Woerden. Goed voor u als raad om te weten is dat ook de gemeente Utrecht IBOR als input middel gebruikt. IBOR staat voor *'Integraal Beheer Openbare Ruimte'*. Het IBOR-concept is de standaard in Nederland en gaat uit van het principe dat het integraal

beheren van de openbare ruimte leidt tot synergie en kostenbesparing. Kwaliteit gestuurd werken maakt onderdeel uit van het IBOR-concept. De CROW-systematiek voor beeldkwaliteit – zoals Woerden die gebruikt – is

een gekende standaard, die door veel gemeenten (waaronder de gemeente Utrecht) gehanteerd wordt. Deze is gebaseerd op de *'Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte'*: een landelijke standaard voor

beheer- en onderhoud van de openbare ruimte en bevat alle typering en verhardingen, groen, etc. in de openbare ruimte. Waar beeldkwaliteit nu nog leidend is in Woerden zal met het Utrechts model, beeldkwaliteit één van de input variabelen worden.

Verbeterslag organisatie:

Om het beheer van de openbare ruimte op orde te krijgen is er ook een breed pallet van acties nodig, zoals het hebben van beheerplannen en managementinformatie zodat aan de voorkant gestuurd kan worden. Dit pallet van acties (voortgekomen uit de aanbevelingen van Tien Advies) is inmiddels vertaald in een verbeterplan waar aan de hand van 7 sporen een breed scala aan acties worden opgepakt;

De raad wordt nog uitgebreid bijgepraat over het verbeterplan op 19 november tijdens de raadsinformatie avond.

Financiële consequenties zoals opgenomen in de begrotingsvoorstellen 2016 en verder:

Een kwaliteitsslag maken in de openbare ruimte en een kwaliteitsslag maken in de organisatie kost geld. In onderstaande bulletpoints staat voor u uitgewerkt waar de voorgestelde gelden in de begroting 2016 voor zijn bedoeld.

- De afgelopen jaren zijn we in de openbare ruimte per jaar 1,0 miljoen euro tekort gekomen. In de begroting wordt voorgesteld om structureel 1,0 miljoen euro extra op te nemen vanaf 2016.
- In de begroting 2016 wordt voorgesteld om structureel 0,5 miljoen euro toe te voegen voor de areaal uitbreiding Snel en Polanen vanaf 2016.
- In de begroting 2016 wordt voorgesteld om een bedrag van 13 miljoen euro te reserveren voor het wegwerken van achterstanden. Dit bedrag wordt verdeeld over de jaren 2016, 2017 en 2018. De kapitaallasten van deze investeringen komen vanaf 2017 terug in de begroting.

We monitoren en rapporteren nauwgezet de ontwikkeling van de achterstand. Er komt voor de gemeenteraadsverkiezingen een evaluatie.

- In de begroting 2016 wordt voorgesteld het advies van Tien Advies op te volgen ten behoeve van de noodzakelijke organisatie verbetering en het daarbij benodigd bedrag van 1,0 miljoen euro incidenteel, te besteden in 2016, 2017 en 2018.
- Als laatste is goed om te melden dat bij toekomstige areaal uitbreiding de kosten van beheer van de openbare ruimte expliciet worden meegenomen in de begroting.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

De raad is op grond van de Gemeentewet bevoegd om beleidsregels vast te stellen.

Beoogd effect:

Een transparant model implementeren waarmee de raad inzicht krijgt in R&B projecten en kan sturen op de keuzes van projecten

Argumenten:

Het Utrechts model is transparant over het rangschikkingsproces en brengt de consequenties van keuzes in beeld.

Kanttekeningen:

Dit raadsvoorstel en de begrotingsvoorstellen 2016 zijn inhoudelijk met elkaar verbonden.

Financiën:

Financiële consequenties zijn in dit stuk beschreven en opgenomen in de begrotingsvoorstellen 2016.

Uitvoering:

n.v.t.

Communicatie:

Op 1 oktober na de begrotingsmarkt om 21.30 uur zal een presentatie worden gehouden over het Utrechts model.

Het voorliggende raadsvoorstel zal in de commissie algemeen van 7 of 8 oktober worden behandeld.

In de begroting 2016 is de financiële vertaling van dit voorstel meegenomen. Op 14 en 15 oktober wordt deze in de commissie behandeld en op 29 oktober in de raad.

In de raadsinformatie avond van 19 november zullen wij u informeren over het Meerjaren Onderhoudsprogramma Openbare Ruimte (MOP) over de jaren 2016-2019 en het verbeterplan van de organisatie zoals in dit stuk is beschreven. Voorafgaand aan deze bijeenkomst zal het MOP u d.m.v. een RIB worden toegezonden.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Dit raadsvoorstel maakt onderdeel uit van het Verbeterplan Fysiek Domein 2015-2018.

Bijlagen:

Het concept-raadsbesluit 'Beheer Openbare Ruimte: uitleg van het Utrechtse rangschikkingsmodel' is geregistreerd onder corsanummer: 15R.00568.

De indiener: college van burgemeester en wethouders

De secretaris

De burgemeester

drs. M.H.J. van Kruijsbergen

V.J.H. Molkenboer